

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/114/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2712202423
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2712202423.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a sudcov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Jozefa Mačaja v právnej veci navrhovateľky: F. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom B. M. č. XXXX/XX, Z. Mikuláš, zastúpená JUDr. Petrom Schmidlom, advokátom, Malé námestie 5402/1A, Malacky, proti odporcovi: W. Z., nar. X.X.XXXX, bytom W. G. XX, K., zastúpený JUDr. Alenou Arbetovou, advokátkou, Námestie sv. Martina 3A, Holíč, o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželke, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 26. septembra 2012, č.k. 6P/66/2012-74, takto

rozhodol:

Odvolačí súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti
p o t v r d z u j e.

Navrhovateľke sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním určil odporcovi povinnosť prispievať navrhovateľke na výživu za obdobie od 2.4.2012 do 1.7.2012 sumou 50 eur mesačne. Zároveň určil nedoplatok na zročnom príspevku na výživu navrhovateľky za uvedené obdobie v sume 149,94 eur, ktorý povolil odporcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 50 eur k rukám navrhovateľky vždy do 15. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Súd návrh vo zvyšku zamietol a rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že navrhovateľka sa návrhom, podaným na súd prvého stupňa dňa 2.4.2012 domáhala určenia príspevku na výživu rozvedenej manželky v sume 150 eur mesačne z dôvodu, že od r. 2009 je na materskej dovolenke, zabezpečuje osobnú starostlivosť maloletému dieťaťu, jej jediným príjmom je rodičovský príspevok a rodinné prídavky spolu vo výške 212,09 eur a výživné na maloletú vo výške maximálne 50 eur mesačne. V dôsledku starostlivosti o dieťa nie je schopná zabezpečiť si iný vlastný príjem, nemá žiadny vlastný majetok. Odporca s návrhom nesúhlasil, navrhol, aby súd návrh zamietol poukazujúc na zlú komunikáciu s navrhovateľkou ohľadne stretávania sa s ich maloletou dcérou a tiež poukazujúc na absenciu dohody pred podaním návrhu. Súd vykonal vo veci dokazovanie a zistil, že manželstvo účastníkov bolo rozsudkom Okresného súdu Skalica, č.k. 1C/5/2011 zo dňa 7.4.2011 rozvedené, maloletá S., pochádzajúca z manželstva bola rozsudkom Krajského súdu v Trnave, č.k. 41Co/17/2011-212 zo dňa 5.3.2012, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa v časti úpravy práv a povinností rodičov k maloletej zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platiť výživné na maloletú S. 110 eur mesačne a tiež bol upravený styk otca s maloletou. Navrhovateľka sa osobne starala o maloletú S. do 1.7.2012, pričom poberala len rodičovský príspevok. Maloletá dovŕšila 3 roky, začala navštevovať materskú školu a od 2.7.2012 je navrhovateľka nezamestnaná, riadne evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie. Nepreukázala, že

nemá zo závažných dôvodov možnosť zamestnať sa, taktiež súd nemal za preukázané, že by zdravotný stav jej bránil nájsť si primerané zamestnanie. Navrhovateľka je v produktívnom veku, je zdravá, má riadne ukončené vzdelanie, teda súd uzavrel, že po ukončení rodičovskej dovolenky je v schopnostiach a možnostiach navrhovateľky nájsť si prácu, poprípade brigádu a zabezpečiť si príjem tak, aby si zabezpečila vlastnými schopnosťami primeranú výživu. Zároveň súd skúmal, či druhý manžel, teda odporca má možnosť prispievať navrhovateľke na výživu určitou sumou. Zistil, že tomu tak je, nakoľko navrhovateľ je riadne zamestnaný v spoločnosti NAD RESS Senica, kde dosahuje priemerný čistý príjem 768 eur. Žije sám v 3-izbovom mestskom nájomnom byte, okrem maloletej S. inú vyživovaciu povinnosť nemá. Súd mal za to, že výživné je možné navrhovateľke priznať len za obdobie od 2.4.2012 do 1.7.2012, teda od podania návrhu na súd až do ukončenia tretieho roku veku dieťaťa, teda do ukončenia rodičovskej dovolenky, a to v sume 50 eur mesačne. Vo zvyšku súd návrh zamietol ako nedôvodný. Vychádzajúc z odôvodnených potrieb oprávneného a schopností, možností a majetkových pomerov účastníkov konania súd nepovažoval ani v prevyšujúcej časti výšky výživného návrh za dôvodný. Žiadny z účastníkov neuviedol svoje záujmy ani aktivity v spoločenskej, kultúrnej či športovej oblasti. Navrhovateľka medzi svoje výdaje zaradila predovšetkým svoje dlhy, splácanie pôžičiek, ktoré nadobudla v čase pred uzavretím manželstva. Súd priznal navrhovateľke výživné 50 eur mesačne s ohľadom na jej odôvodnené a nevyhnutné potreby ako stravovanie, oblečenie, hygiena s poukazom na skutočnosť, že takto určenou výškou výživného sa bude odporca ako bývalý manžel podieľať na zabezpečení primeranej výživy navrhovateľky, a to pri zohľadnení príjmu na strane navrhovateľky a odporcu za uvedené obdobie. Z toho dôvodu súd zaviazal odporcu prispievať navrhovateľke na výživu za obdobie od 2.4. do 1.7.2012 sumou 50 eur. Keďže uvedené obdobie ku dňu vyhlásenia rozsudku už uplynulo, uvedená suma predstavuje nedoplatok na zročnom príspevku na výživu navrhovateľky spolu v sume 149,94 eur, ktorý súd odporcovi povolil splácať v mesačných splátkach po 50 eur k rukám navrhovateľky. Zákon a úprava vždy preferuje dohodu bývalých manželov, pričom dohoda nemá zákonom predpísanú formu. Pokiaľ však k dohode nedôjde, ďalšou možnosťou ako upraviť rozsah príspevku je autoritatívne rozhodnutie súdu. Vzhľadom k tomu, že medzi bývalými manželmi nedošlo pred rozhodnutím súdu k dohode o určení príspevku na výživu, rozsah tohto príspevku určil súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., keďže každý účastník má vo veci úspech len čiastočný, súd vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa, jeho vyhovujúcej časti v zákonom určenej lehote podal odvolanie odporca. Uviedol, že podľa nálezu Ústavného súdu SR č.k. III. ÚS 120/2010-27 pred podaním návrhu na priznanie príspevku na výživu rozvedeného manžela musí navrhovateľ bývalého manžela požiadať o príspevok, resp. pokúsiť sa uzatvoriť dohodu o poskytovaní príspevku. Ústavný súd poukazuje na nevyhnutnosť plnenia tejto zákonnej hmotnoprávnej podmienky, bez splnenia ktorej ide zo strany navrhovateľky o predčasne podaný návrh. Nikdy nebol v súvislosti s poskytovaním príspevku na výživné navrhovateľky ňou oslovený, ani jej právnym zástupcom, súčasným ani predchádzajúcim slovnou, čo nie je ani fakticky možné, nakoľko s ním navrhovateľka nekomunikuje ani písomne. V tejto súvislosti mu nebola doručená zo strany navrhovateľky ani jej predchádzajúceho právneho zástupcu JUDr. Procházku žiadna písomnosť. Navrhovateľka o splnení tejto podmienky nevedela a z toho dôvodu výzvu neposlala až na základe ich námietky na pojednávaní dňa 19.7.2012, kedy jej bolo predložené jeho vyjadrenie uviedla, že myslí, že jej právny zástupca písomne vyzval odporcu ešte niekedy v marci 2012. Ako príloha k návrhu zo dňa 2.4.2012 však žiadna výzva doložená nebola. Ak by mal JUDr. Procházka vedomosť o nevyhnutnosti predžalobnej výzvy, uviedol by ju v návrhu najmä ak od zaslania tejto výzvy je podľa ÚS SR závislý výsledok celého sporu. Ako vyplýva zo samotného súdneho spisu navrhovateľka splnomocnila JUDr. Procházku 11.10.2011, v ten istý deň právny zástupca spísal návrh na určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, ktorý však podal z neznámych príčin pravdepodobne neuhradenia zálohy až 2.4.2012. Návrh na uzatvorenie dohody o určení príspevku je zo dňa 2.10.2011, teda ešte predtým, než mal vôbec udelenú plnú moc a než vôbec vedel, že si bude navrhovateľka takýto nárok uplatňovať. Navrhovateľka nespĺnila jednu zo základných hmotnoprávnych podmienok, preto jej návrh treba považovať za podaný predčasne a ako celok mal byť zamietnutý. V rozsudku Okresného súdu Skalica tiež absentuje aplikácia ustanovenia § 75 ods. 2 Zákona o rodine. Bolo preukázané, že navrhovateľka sa voči nemu správa v rozpore s dobrými mravmi, úmyselne, účelovo, vedome a manipulatívne bráni stretávaniu sa s maloletou dcérou, nerešpektuje rozsudok, na základe čoho bol nútený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia a požiadať o zmenu zverenia maloletej. Dôvodom rozvratu manželstva bolo sústavné opúšťanie domácnosti zo strany navrhovateľky. Vzťahy,

založené manželstvom, si zaslúžia ochranu po zániku manželstva, avšak len v prípade odkázanosti, zvyčajne vyvolanej manželstvom. Situácia, v ktorej sa však ocitla navrhovateľka, nie je odstraňovaním nepriaznivého následku po rozvoze. Navrhovateľka je mladá, zdravá a schopná sa živiť. Navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a v celom rozsahu ho zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania, alternatívne rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Navrhovateľka sa písomne k odvolaniu odporcu nevyjadrila.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné postupom bez nariadenia pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Predmetom konania, vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 6P/66/2012-74 je určenie príspevku na výživu rozvedenej manželke, navrhovateľke, ktorého sa navrhovateľka domáhala na odporcovi vo výške 150 eur mesačne od 2.4.2012. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bola odporcovi určená povinnosť prispievať navrhovateľke na výživu za obdobie od 2.4.2012 do 1.7.2012 sumou 50 eur mesačne a určený nedoplatok na zročnom príspevku na výživu navrhovateľky za uvedené obdobie v sume 149,94 eur.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa, obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Správnym bol postup súdu prvého stupňa, keď určil príspevok na výživu rozvedenej manželky za obdobie od 2.4.2012 do 1.7.2012 v sume 50 eur mesačne, v dôsledku čoho vznikol na tomto príspevku odporcovi nedoplatok vo výške 149,94 eur a vo zvyšku návrh zamietol. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že takto určený príspevok je primeraný odôvodneným potrebám navrhovateľky, ako aj schopnostiam a možnostiam odporcu. K namietaným skutočnostiam v odvolaní odvolací súd udáva, pokiaľ sa týka dobrých mravov, tak odvolací súd má za to, že z rozvodového rozsudku nevyplýva, že by navrhovateľka svojim správaním zapríčinila rozvrat manželstva. Príspevok žiadala v čase, keď bola na materskej dovolenke, tento jej bol určený za obdobie, keď mala príjem 194 eur mesačne, nemala možnosť zabezpečiť si iný príjem v dôsledku starostlivosti o dieťa. Príspevok bol určený len v trvaní troch mesiacov a sumu 194 eur možno považovať za nedostatočnú na uspokojenie všetkých odôvodnených základných nevyhnutných potrieb navrhovateľky. Tieto skutočnosti určite nie sú skutočnosti, ktoré by bolo možné považovať za skutočnosti v rozpore s dobrými mravmi pri určení príspevku na výživu rozvedenej manželky. Samotná skutočnosť, že navrhovateľka bráni odporcovi v styku s maloletou dcérou, ktorá je však na báze tvrdení odporcom, nemôže byť považovaná v tomto konaní za rozpor s dobrými mravmi a mať za následok neurčenie príspevku. V ďalšej namietanej skutočnosti, že navrhovateľka podala návrh predčasne, odvolací súd uvádza, že s týmto názorom sa nestotožňuje. Odvolací súd mal za to, že zo znenia ust. § 72 ods. 2 Zákona o rodine vyplýva, že ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Zákon tu však nepredpisuje žiadnu formu dohody, s nespĺnením si tejto povinnosti nespája žiadne následky, takže môže byť uvedený úkon urobený aj ústne a tiež nie je uvedené, že musí byť pred podaním návrhu. Zákon totiž uvádza, že ak sa nedohodnú určí príspevok súd, neuvádza, že ak sa nedohodnú tak sa môže podať návrh. Z celého konania pred súdom prvého stupňa, už z prvého vyjadrenia odporcu vyplynul jednoznačný nesúhlas odporcu s návrhom, takže tento s určením príspevku na výživu navrhovateľky nesúhlasil, nie je ochotný na jej výživu prispievať vôbec, takže za výzvu na určenie príspevku na

výživu možno považovať aj návrh na začatie konania. Odporca nesúhlasí s určením, o čom svedčí aj skutočnosť, že voči vyhovujúcej časti rozsudku sa odvolal. Za takéhoto skutkového stavu odvolací súd nepovažoval návrh navrhovateľky za predčasne podaný, keď počas celého konania bolo jednoznačné, že sa účastníci nedohodli a nedohodnú. Odvolací súd tu má však najmä za to, že zákon nepredpisuje formu, akou má byť povinná osoba vyzvaná a tiež s touto nespája žiadne dôsledky, preto aj napriek rozhodnutiu Ústavného súdu SR, na ktorý poukazuje odporca vo svojom odvolaní, nepovažoval návrh navrhovateľky podaný za predčasne, pričom Ústavný súd neriešil vo svojom rozhodnutí v merite veci uvedenú skutočnosť, túto uviedol len okrajovo.

Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia príspevku v súvisiacej časti náhrady trov prvostupňového konania považoval za vecne správny, preto ho podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O práve na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., keď v odvolacom konaní úspešnej navrhovateľke ich náhradu nepriznal, keďže túto si neuplatnila.

Uvedený rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.